

HAMAS-İSRAİL ÇATIŞMASI PERİYODİK DEĞERLENDİRME-8

(29 Kasım-01 Aralık 2023)

GÜNCEL GELİŞMELER

Hamas'ın silahlı kanadı İzzeddin el-Kassam Tugayları'nın "Aksa Tufanı" adıyla 7 Ekim sabahı gerçekleştirdiği kapsamlı saldırı ile başlayan, ağırlıklı olarak İsrail'in Gazze'ye işgal saldırıları şeklinde devam eden savaşta;

6.150'si çocuk, 4.000'den fazlası kadın olmak üzere yaklaşık 15.000 Filistinli öldürüldü, 46.000'den fazla konut yıkıldı ve 234.000'den fazlası da hasar gördü, zarar gören konutların oranı konut stokunun %24'ten fazlasını oluşturuyor,

Net bir sayı ifade etmenin zorluğu yanında yaklaşık nüfusun %80'ni yani 1.800.000 Gazzeli yerinden edildi,

Duraklamanın başlamasından itibaren rehine takası kapsamında 180 Filistinli, 61 İsraili ve 20 yabancı uyruklu serbest bırakıldı,

İsrail, hem kuzeye gidenlerin üzerine ateş ediyor hem de her gün kuzeydeki sakinlerin bölgeyi boşaltması ve güneye geçmesi yönünde baskı yapıyor, bu esnada 28 Kasım günü yaklaşık 400 kişi ciddi yiyecek ve su kıtlığı ile artan gıda fiyatları nedeni ile güneye geçti.¹

Katar Dışişleri Bakanlığı, ateşkesin geçmişte olduğu gibi aynı şartlar altında bir gün daha uzatıldığını,² İsrail Savunma Kuvvetleri (IDF) ise operasyonel duraklamanın, arabulucuların rehinelere serbest bırakma sürecini sürdürme çabaları ışığında ve çerçevenin şartlarına tabi olarak, devam edeceğini³ açıkladı.

BM Genel Sekreteri ateşkes çağrısında bulundu ve arabuluculuk girişimleri için Katar, Mısır ve ABD Hükümetlerine övgüde bulundu.⁴

Rusya Federasyonu Dışişleri Bakanlığı sözcüsü, Moskova'nın Gazze Şeridi'nde barışı sağlamak için Orta Doğu ülkelerinin yanı sıra diğer siyasi güçlerle iletişimi sürdürdüğünü açıkladı.⁵

Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyi'nde konuşan Endonezya Dışişleri Bakanı Retno Marsudi, İsrail'in insani duraklamanın hemen ardından savaşı yeniden başlatarak sürdürmeyi neden düşündüğünü anlayamadığını söyledi. Ayrıca BM Güvenlik Konseyi'ne daha etkili olacak şekilde eylemde bulunma çağrısında bulundu.⁶

İsrail-Hamas savaşına, insani ara verilmesi ile birlikte kalıcı barışın tesisine yönelik olarak Arap Ülkeleri ile AB'nin gündeminde "iki devletli çözüm" önerileri yer alıyor.⁷

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı, Kıbrıs Rum Kesimi'ndeki İngiliz üssünün İsrail'i desteklemek için kullanılması haberlerine yönelik olarak, "İngiltere, saygın bir devlet olarak böyle bir katliamı desteklememelidir" şeklinde açıklamada bulundu.⁸

¹ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-53>

² <https://www.lbc.co.uk/world-news/c4a8363d81214d0bb60899f164729f/>

³ <https://www.aninews.in/news/world/middle-east/israel-defence-forces-say-operational-pause-in-gaza-to-continue20231130111143/>

⁴ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-53>

⁵ <https://www.yenisafak.com/en/news/russia-in-contact-with-influential-players-to-ease-israeli-palestinian-tensions-3674129>

⁶ <https://jakartaglobe.id/news/indonesia-cant-understand-why-netanyahu-plans-to-resume-war-after-truce>

⁷ <https://www.outlookindia.com/international/israel-s-war-on-gaza-arab-states-eu-agree-on-need-for-two-state-solution--news-333350>

⁸ <https://www.aa.com.tr/en/world/turkish-republic-of-northern-cyprus-president-condemns-claims-of-use-of-uk-base-in-greek-cyprus-to-support-israel/3066629>

ANALİZ VE DEĞERLENDİRME

Uluslararası ilişkiler açısından;

Ateşkesin sağlanması ve uzatılmasında yoğun çaba gösteren Mısır ve Katar'ın, bölgesel güç olarak Ortadoğu'da söz sahibi olmak ve Arap liderliğinde konumlanabilmek maksadıyla, dünya kamuoyunda artan savaş karşıtlığına rağmen, muhtemelen ekonomik ve ticari kaygılar ile Yahudi lobisinin gücünden hareketle, eyleme geçemeyen ve etkili söylemlerde bulunamayan Batı devletlerinin karar vericilerinin yarattığı fırsatı değerlendirerek, kalıcı barışın tesis edilmesi için gölge ABD desteğinde diplomasi trafiğini artıracak,

Bir yandan İsrail'e verdiği destek, bir yandan iç ve dış kamuoyundaki baskılar ile yaklaşan seçim baskısı nedeni ile İsrail tarafından gerçekleştirilen katliama ve sürdürülmeye çalışılan insani drama ancak cılız tepkiler verebilen, içinde bulunduğu girdaptan belki de olası bir barış ile kurtulabilecek ABD'nin etkin eylemsizliğinden istifade ile Çin ve Rusya'nın kalıcı barışın sağlanması adına daha fazla rol almaya çalışabileceği,

Askerî açıdan;

Gazze Şeridi'ndeki insani krizi hafifletmek için kamuoyu baskısı ile İsraili rehinenin serbest bırakılmasına karşılık kırılmalı bir ateşkesi kabul eden ve uzatılmasına razı olan İsrail'in, Hamas'ı ortadan kaldırma maksadı ile saldırılarını yeniden başlatabileceği ancak kamuoyu baskısından hareketle maksadına ulaşmadan durdurmak zorunda kalabileceği,

Hamas'ın, bu süre içinde hayatın doğal akışına uyum olarak yapacağı hazırlıklar dikkate alındığında İsrail'in Hamas'ı ortadan kaldırmasının daha da güç bir hale geleceği değerlendirilmektedir.

Ayrıca dünyanın gözü önünde yaşanan savaştan basına yansıyan hususlar doğrultusunda yapılan açıklamalar ile analizler çerçevesinde cereyan eden hadiseler ele alındığında savaş stratejisi açısından felsefesini; "kendini ve düşmanı bilmek", "güçlü taraftan sakınıp zayıf tarafa saldırmak", "savaşmadan kazanmak" esasları üzerine dayandıran Sun Tzu'nun önermelerinin geçmişte olduğu gibi bugün ve hatta gelecekte de zafere ulaşmak adına gerçekliğini koruduğu görülmektedir. Bu kapsamda Sun Tzu der ki⁹:

1. *İyi usta iz bırakmaz. Bir komutanı savaşta yenilgiden uzak tutup, zafer kazandıran şey öngörülemez akılcağı ile izi algılanamayan hareket tarzıdır. O zaman düşmanın kaderi senin elindedir.*
2. *Tüm savaşlar aldatmacalara ve şaşkırtmaya dayanır.*
3. *Zaferi kazanan komutan savaş öncesi en çok hesaplamayı yapandır.*
4. *Taktiklerini düşmana göre değiştirebilmeyi beceren komutan zafere ulaşacaktır.*

İşbu eserde yer alan veriler/bilgiler, yalnızca bilgi amaçlı olup, bu eserde bulunan veriler/bilgiler tavsiye, reklam ya da iş geliştirme amacına yönelik değildir. Alp Uluslararası Stratejik Analiz, Güvenlik, Savunma ve Savunma Sanayi Uygulama Danışmanlığı, Bilgi Transferi, Proje Yönetimi, Eğitim, Öğretim, İkmal ve Tedarik, Emniyet, İletişim, Bilişim, Pazarlama, Organizasyon, İmalat, İthalat ve İhracat A.Ş. işbu eserde sunulan verilerin/ bilgilerin içeriği, güncelliği ya da doğruluğu konusunda herhangi bir taahhüde girmemekte, kullanıcı veya üçüncü kişilerin bu eserde yer alan verilere/bilgilere dayanarak gerçekleştirecekleri eylemlerden ötürü sorumluluk kabul etmemektedir. Bu eserde yer alan bilgilerin her türlü hakkı Alp Uluslararası Stratejik Analiz, Güvenlik, Savunma ve Savunma Sanayi Uygulama Danışmanlığı, Bilgi Transferi, Proje Yönetimi, Eğitim, Öğretim, İkmal ve Tedarik, Emniyet, İletişim, Bilişim, Pazarlama, Organizasyon, İmalat, İthalat ve İhracat A.Ş.'ye aittir. Yazılı izin olmaksızın işbu eserde yer alan bilgi, yazı, ifadenin bir kısmı veya tamamı, herhangi bir ortamda hiçbir şekilde yayımlanamaz, çoğaltılamaz, işlenemez.

⁹ Sun TZU, "Savaş Sanatı", KASTAŞ Yayınevi, 2018, Baskı 16, Çeviren Adil DİMER